

WYPEŁNIA UCZEŃ

KOD UCZNI

--	--	--

PESEL

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Miejsce na naklejkę.

Sprawdź, czy kod na naklejce to

O-100.

Jeżeli tak – przyklej naklejkę.

Jeżeli nie – zgłoś to nauczycielowi.

Egzamin ósmoklasisty

Język polski

DATA: **11 maja 2026 r.**

GODZINA ROZPOCZĘCIA: **9:00**

CZAS PRACY: **150 minut**

Arkusz zawiera teksty liczące
więcej niż 250 wyrazów.

Instrukcja dla ucznia

1. Sprawdź, czy na kolejno ponumerowanych **22 stronach** jest wydrukowanych **18 zadań**.
2. Sprawdź, czy do arkusza jest dołączona karta odpowiedzi.
3. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś nauczycielowi.
4. Na tej stronie i na karcie odpowiedzi wpisz swój kod, numer PESEL i przyklej naklejkę z kodem.
5. Czytaj uważnie wszystkie teksty i zadania. Wykonuj zadania zgodnie z poleceniami.
6. Rozwiązania zadań zapisuj długopisem lub piórem z czarnym tuszem/atramentem.
7. Nie używaj korektora.
8. Rozwiązania zadań: **1–3, 5, 6, 8.1, 12, 13** oraz **16**, zaznacz na karcie odpowiedzi zgodnie z informacjami zamieszczonymi na następnej stronie. Pamiętaj, że tylko rozwiązania przeniesione na kartę odpowiedzi będą oceniane. W każdym zadaniu poprawna jest zawsze **tylko jedna** odpowiedź.
9. Rozwiązania zadań: **4, 7, 8.2, 9–11, 14, 15, 17** oraz **18**, zapisz czytelnie i starannie w wyznaczonych miejscach w arkuszu egzaminacyjnym. Odpowiadaj tylko własnymi słowami, chyba że w zadaniu polecono inaczej.
10. Ewentualne poprawki w odpowiedziach zapisz zgodnie z informacjami zamieszczonymi na następnej stronie.
11. Zapisy w brudnopisie nie będą sprawdzane i oceniane.
12. Lista lektur obowiązkowych znajduje się na stronach 3 i 4 tego arkusza egzaminacyjnego.

Powodzenia!

OPOP-**100**-2605

Zapoznaj się z poniższymi informacjami

1. Jak na karcie odpowiedzi zaznaczyć poprawną odpowiedź oraz pomyłkę w zadaniach zamkniętych?

Staraj się nie popełniać błędów przy zaznaczaniu odpowiedzi, ale jeśli się pomylisz, błędne zaznaczenie otocz kółkiem i zaznacz inną odpowiedź, np.

Poprawna odpowiedź w zadaniu	Układ możliwych odpowiedzi na karcie odpowiedzi	Sposób zaznaczenia poprawnej odpowiedzi	Sposób zaznaczenia pomyłki i poprawnej odpowiedzi												
C	<table border="1"><tr><td>A</td><td>B</td><td>C</td><td>D</td></tr></table>	A	B	C	D	<table border="1"><tr><td>A</td><td>B</td><td>■</td><td>D</td></tr></table>	A	B	■	D	<table border="1"><tr><td>○■</td><td>B</td><td>■</td><td>D</td></tr></table>	○■	B	■	D
A	B	C	D												
A	B	■	D												
○■	B	■	D												
AD	<table border="1"><tr><td>AC</td><td>AD</td><td>BC</td><td>BD</td></tr></table>	AC	AD	BC	BD	<table border="1"><tr><td>AC</td><td>■</td><td>BC</td><td>BD</td></tr></table>	AC	■	BC	BD	<table border="1"><tr><td>AC</td><td>■</td><td>BC</td><td>○■</td></tr></table>	AC	■	BC	○■
AC	AD	BC	BD												
AC	■	BC	BD												
AC	■	BC	○■												
FP	<table border="1"><tr><td>PP</td><td>PF</td><td>FP</td><td>FF</td></tr></table>	PP	PF	FP	FF	<table border="1"><tr><td>PP</td><td>PF</td><td>■</td><td>FF</td></tr></table>	PP	PF	■	FF	<table border="1"><tr><td>PP</td><td>○■</td><td>■</td><td>FF</td></tr></table>	PP	○■	■	FF
PP	PF	FP	FF												
PP	PF	■	FF												
PP	○■	■	FF												

2. Jak zaznaczyć pomyłkę i zapisać poprawną odpowiedź w zadaniach otwartych?

Jeśli się pomylisz, zapisując odpowiedź w zadaniu otwartym, pomyłkę przekreśl i napisz poprawną odpowiedź

nad niepoprawnym fragmentem

Uważam, że bohater postąpił ~~dobrze~~ ^{stuszenie}

lub obok niego

Uważam, że bohater postąpił ~~dobrze~~ ^{stuszenie}

Lista lektur obowiązkowych w roku szkolnym 2025/2026

Klasy IV–VI¹

- 1) Jan Brzechwa, *Akademia Pana Kleksa*
- 2) Janusz Christa, *Kajko i Kokosz. Szkoła latania* (komiks)
- 3) Clive Staples Lewis, *Opowieści z Narnii. Lew, czarownica i stara szafa*
- 4) Ferenc Molnár, *Chłopcy z Placu Broni*
- 5) John Ronald Reuel Tolkien, *Hobbit, czyli tam i z powrotem*

Klasy VII i VIII

- 1) Charles Dickens, *Opowieść wigilijna*
- 2) Aleksander Fredro, *Zemsta*
- 3) Aleksander Kamiński, *Kamienie na szaniec*
- 4) Jan Kochanowski, wybór fraszek, wybrana pieśń, treny VII i VIII
- 5) Adam Mickiewicz, *Reduta Ordoña, Świtezianka, Dziady część II, Pan Tadeusz* (księgi: I, II, IV, X, XI, XII)
- 6) Sławomir Mrożek, *Artysta*
- 7) Antoine de Saint-Exupéry, *Mały Książę*
- 8) Henryk Sienkiewicz, *Latarnik, Quo vadis* (fragmenty)
- 9) Juliusz Słowacki, *Balladyna*
- 10) Stefan Żeromski, *Szyfowe prace* (fragmenty)

Inne lektury obowiązkowe, do których można odwołać się w zadaniach otwartych krótkiej odpowiedzi oraz w wypracowaniu

Klasy IV–VI

- 1) René Goscinny, Jean-Jacques Sempé, *Mikołajek* (wybór opowiadań)
- 2) Ignacy Krasicki, wybrane bajki
- 3) Adam Mickiewicz, *Pan Tadeusz* (wybrane fragmenty)
- 4) Józef Wybicki, *Mazurek Dąbrowskiego*
- 5) wybrane mity greckie, w tym mit o powstaniu świata oraz mity o Prometeuszu, o Syzyfie, o Demeter i Korze, o Dedalu i Ikarze, o Heraklesie, o Tezeuszu i Ariadnie
- 6) Biblia: stworzenie świata i człowieka oraz wybrane przypowieści ewangeliczne, w tym o talentach, o miłosiernym Samarytaninie
- 7) wybrane podania i legendy polskie
- 8) wybrane baśnie polskie i europejskie
- 9) Maria Konopnicka, *Rota*

¹ W roku szkolnym 2025/2026 zadania w części I arkusza, które będą dotyczyły lektur obowiązkowych dla klas IV–VI, będą odnosić się wyłącznie do fragmentu lektury zamieszczonego w arkuszu egzaminacyjnym, nie będą sprawdzały znajomości treści lub problematyki całej lektury obowiązkowej.

Lektury obowiązkowe wykreślone w podstawie programowej z 2024 r., do których także można odwołać się w zadaniach otwartych krótkiej odpowiedzi oraz w wypracowaniu

Klasy IV–VI

- 1) Charles Perrault, *Kopciuszek*
- 2) Adam Mickiewicz, *Powrót taty, Pani Twardowska*
- 3) Bolesław Prus, *Katarynka*
- 4) Aleksander Puszkin, *Bajka o rybaku i rybce*
- 5) Henryk Sienkiewicz, *W pustyni i w puszczy*
- 6) Juliusz Słowacki, *W pamiętniku Zofii Bobrówny*
- 7) legendy polskie: o Lechu, o Piaście, o Kraku i Wandzie
- 8) mit o Orfeuszu i Eurydyce
- 9) przypowieści: o siewcy, o pannach roztropnych

Klasy VII i VIII

- 1) Jan Kochanowski, *treny I i V*
- 2) Ignacy Krasicki, *Żona modna*
- 3) Adam Mickiewicz, *Śmierć pułkownika*, wybrany utwór z cyklu *Sonetów krymskich*, *Pan Tadeusz* (księgi: III, V, VI, VII, VIII, IX)
- 4) Melchior Wańkowicz, *Tędy i owędy* (wybrany reportaż)

Przeczytaj tekst i wykonaj zadania.

Stanisław Lem

PRZYJACIEL AUTOMATEUSZA

Pewien robot, mając wyruszyć w daleką a niebezpieczną drogę, posłyszał o wielce pożytecznym urządzeniu, które wynalazca jego nazwał elektrycznym przyjacielem. Pomyślał, że różniej mu będzie na duszy, jeśli otrzyma towarzysza, choćby miała nim być tylko maszyna, udał się więc do wynalazcy i poprosił, aby opowiedział o sztucznym przyjacielem.

– Służę ci – odparł wynalazca. (Jak wiadomo, w bajkach wszyscy się „tykają”¹, nawet smoków nie tytułuje się panami i jedynie do królów trzeba się odzywać w liczbie mnogiej). To mówiąc, wyjął z kieszeni garść metalowych ziarenek, podobnych do drobnego śrutu.

– Co to jest? – zdziwił się robot.

– A jak się nazywasz, bo zapomniałem cię o to zapytać we właściwym miejscu tej bajki? – spytał wynalazca.

– Nazywam się Automateusz.

– To dla mnie za długie, będę cię nazywał Automkiem.

– Kiedy to od Automasza, ale niech ci będzie – odparł tamten.

– A zatem, mój zacny Automku, masz przed sobą garść elektroprzyjaciół. Musisz wiedzieć, że z powołania i specjalizacji jestem miniaturyzatorem. To znaczy urządzenia wielkie i ciężkie zmieniam na małe i przenośne. Każde takie ziarenko jest koncentratem elektrycznego myślenia, niezmiernie wszechstronnym i rozumnym. Nie powiem ci, że to geniusz, gdyż byłaby to przesada, podobna do fałszywej reklamy. Co prawda, zamiarem moim jest właśnie stworzyć elektrycznych geniuszów i nie spocznę, póki nie zrobię tak małych, aby ich można było nosić w kieszeni tysiące; dopiero kiedy wsypię ich do worków i będę sprzedawał na wagę, jak piasek, dopnę wymarzonego celu. Ale mniejsza o te moje plany na przyszłość, na razie sprzedaję elektroprzyjaciół na sztuki, i to niedrogo: za jednego biorę tyle, ile zaważy, w brylantach. Przyznasz chyba, jaka to umiarkowana cena, wzięwszy pod uwagę, że możesz takiego elektroprzyjaciela włożyć do ucha, gdzie będzie ci szeptał dobre rady i służył wszelką informacją. [...] Czy bierzesz go? Gdybyś reflektował na tuzin, mógłbym odstąpić taniej...

– Nie, na razie wystarczy mi jeden – odparł Automateusz. – Ale chciałbym jeszcze wiedzieć, czego właściwie mogę się po nim spodziewać? Czy potrafi dopomóc w ciężkiej sytuacji życiowej?

– Jasne, przecież po to właśnie jest! – odparł pogodnie wynalazca. Podrzucił na dłoń garść ziaren, lśniących metalicznie, gdyż były sporządzone z rzadkich metali, i ciągnął:

– Oczywiście, nie możesz liczyć na pomoc w sensie fizycznym, ale nie o nią przecież chodzi. Pokrzepiające uwagi, dobre i bystre rady, rozsądne refleksje, korzystne dla ciebie wskazania, napomnienia, przestrogi, jak również słowa otuchy, sentencje, dodające wiary we własne siły, oraz głębokie myśli, pozwalające sprostać każdej, jakiegokolwiek trudnej, a nawet groźnej sytuacji – oto tylko drobna część repertuaru moich elektroprzyjaciół. Są absolutnie oddani, wierni, stale przytomni, bo nigdy nie śpią, są też nad wyraz trwali, estetyczni, a sam widzisz, jacy poręczni! Więc jak, bierzesz tylko jednego?

– Tak – odparł Automateusz. – Powiedz mi jeszcze, proszę, co będzie, jeżeli mi go ktoś ukradnie? Czy wróci do mnie? Czy doprowadzi złodzieja do zguby?

– Co to, to nie – odrzekł wynalazca. – Będzie mu służył tak samo pilnie i wiernie jak poprzednio tobie. Nie możesz wymagać zbyt wiele, mój Automku, nie opuści cię w biedzie,

jeśli ty jego nie opuścisz. Ale to ci nie grozi, jeżeli tylko włożysz go do ucha i będziesz miał je zawsze zatkane watą...

– Dobrze – zgodził się Automateusz. – A jak mam do niego mówić?

– Wcale nie musisz mówić, wystarczy, abyś bezdźwięcznie wyszeptał cokolwiek, a usłyszysz cię doskonale. Co do jego imienia, to zwie się Wuch. Możesz mówić doń „mój Wuchu”, to wystarczy.

– Doskonale – odparł Automateusz.

Zważyli Wucha, wynalazca otrzymał zań ładny brylancik, a robot, uspokojony, że ma już towarzysza, bliską duszę na daleką drogę, ruszył przed siebie.

Stanisław Lem, *Przyjaciel Automateusza*, [w:] tenże, *Bajki robotów*, Kraków 2017.

¹ Tykać się – zwracając się do kogoś, mówić mu ty; mówić komuś po imieniu.

[579 wyrazów]

Zadanie 1. (0–1)

Na podstawie przytoczonego fragmentu utworu *Przyjaciel Automateusza* oceń prawdziwość podanych stwierdzeń. Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

Automateusz spotkał się z wynalazcą, aby nakłonić go do stworzenia elektrycznego przyjaciela.	P	F
Automateusz oczekiwał, że elektryczny przyjaciel będzie dla niego wsparciem podczas podróży.	P	F

Zadanie 2. (0–1)

Która z podanych informacji jest niezgodna z treścią przytoczonego fragmentu utworu *Przyjaciel Automateusza*? Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

- A. Wynalazca zamierzał kontynuować pracę nad miniaturyzowaniem elektrycznych przyjaciół.
- B. Wynalazca obiecał Automateuszowi, że elektryczny przyjaciel będzie mu zawsze wierny, niezależnie od okoliczności.
- C. Wynalazca wyposażył elektrycznego przyjaciela w umiejętność wspierania swojego towarzysza podróży.
- D. Wynalazca wyjaśnił Automateuszowi, że na cenę elektrycznego przyjaciela wpływa jego waga.

PRZENIEŚ ROZWIĄZANIA ZADAŃ 1. I 2. NA KARTĘ ODPOWIEDZI!

Zadanie 3. (0–1)

Dokończ zdanie tak, aby było zgodne z treścią przytoczonego fragmentu utworu *Przyjaciel Automateusza*. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Wynalazca, używając sformułowania *Służę ci*, zwrócił się do Automateusza na „ty”, co według narratora jest zgodne z zasadami

- A. przyjętymi w świecie bajek.
- B. komunikowania się z robotami.
- C. zwracania się do ludzi młodych.
- D. obowiązującymi wśród znajomych.

Zadanie 4. (0–1)

Przeczytaj definicję wyrazu *perswazja* ze słownika języka polskiego.

«przekonywanie kogoś, aby zrobił coś lub zachował się w sposób, jakiego chce inna osoba»

Na podstawie: www.wsjp.pl

Do podanej niżej tezy sformułuj argument. Odwołaj się do powyższej definicji oraz do przytoczonego fragmentu utworu *Przyjaciel Automateusza*.

Teza: Wynalazca, z którym spotkał się Automateusz, dobrze opanował sztukę perswazji.

Argument:

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 5. (0–1)

Na podstawie przytoczonego fragmentu utworu *Przyjaciel Automateusza* oceń prawdziwość podanych stwierdzeń. Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

Z pierwszego akapitu przytoczonego fragmentu utworu wynika, że narrator wie, o czym myśli Automateusz.	P	F
Zdanie umieszczone w nawiasie jest komentarzem narratora do pierwszej wypowiedzi wynalazcy.	P	F

PRZENIEŚ ROZWIĄZANIA ZADAŃ 3. I 5. NA KARTĘ ODPOWIEDZI!

Zadanie 6. (0–1)

Oceń prawdziwość podanych stwierdzeń. Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

Wyrazy <i>brylant</i> i <i>brylancik</i> należą do tej samej rodziny wyrazów.	P	F
W wyrazie <i>brylancik</i> formant pełni tę samą funkcję co formant w wyrazie <i>ziarenko</i> .	P	F

Zadanie 7. (0–1)

Aby zwiększyć sprzedaż urządzeń produkowanych przez siebie, wynalazca, bohater utworu *Przyjaciel Automateusza*, przygotował krótki tekst reklamowy. Niestety, zabrakło w nim trzech przecinków. Uzupełnij poniższy zapis tak, aby był zgodny z zasadami interpunkcji.

Jeśli potrzebujesz towarzysza przyjdź do mnie. Możesz zyskać przyjaciela, który wesprze Cię w każdej sytuacji. Będzie wierny i stale przytomny, a przy tym estetyczny poręczny i trwały. Zapłacisz w brylantach – tyle, ile waży. Kupując kilku elektroprzyjaciół masz gwarancję korzystnego rabatu.

Wynalazca

PRZENIEŚ ROZWIĄZANIE ZADANIA 6. NA KARTĘ ODPOWIEDZI!

Zadanie 8. (0–3)

8.1. Uzupełnij poniższe zdanie. Wybierz odpowiedź spośród oznaczonych literami A i B oraz odpowiedź spośród oznaczonych literami C i D.

Wypowiedzenie *Każde takie ziarenko jest koncentratem elektrycznego myślenia, niezmiernie wszechstronnym i rozumnym* jest zdaniem

A	B
---	---

, podobnie jak wypowiedzenie

C	D
---	---

.

A. pojedynczym

B. złożonym

C. *Gdybyś reflektował na tuzin, mógłbym odstąpić taniej*

D. *A zatem, mój zacny Automku, masz przed sobą garść elektroprzyjaciół*

8.2. Przekształć trzy poniższe zdania pojedyncze w zdanie wielokrotnie złożone, zachowując sens wypowiedzi. Wykorzystaj dwa spójniki wybrane spośród podanych w ramce.

Uwaga. W zadaniu będzie oceniana poprawność interpunkcyjna.

czy i którzy lub ponieważ więc

1. *Wynalazcy udało się stworzyć elektroprzyjaciół.*
2. *Elektroprzyjaciele byli niewielkich rozmiarów.*
3. *Elektroprzyjaciele mieścili się nawet w kieszeni.*

.....

.....

.....

PRZENIEŚ ROZWIĄZANIE ZADANIA 8.1. NA KARTĘ ODPOWIEDZI!

Zadanie 9. (0–2)

Przygotowujesz prezentację na temat przyjaźni i chcesz ją zilustrować zdjęciami nawiązującymi do treści *Małego Księcia* Antoine'a de Saint-Exupéry'ego.

Spośród poniższych zdjęć wybierz dwa i wyjaśnij związek każdego z nich z tematem przyjaźni przedstawionej w *Małym Księciu*.

1.

2.

3.

4.

5.

6.

www.pixabay.com

Zdjęcie numer:

Wyjaśnienie:
.....
.....
.....

Zdjęcie numer:

Wyjaśnienie:
.....
.....

Zadanie 10. (0–2)

Przeczytaj poniższy fragment utworu.

Drugi wynalazek był jeszcze bardziej pomysłowy. Wynalazca nazwał go „wiecznym piórem”. [...] Wystarczy powiedzieć, że za jego pomocą można było pisać farbą wielkie i grube litery na wysokości trzech do czterech metrów. Ku pochwalę Rudego stwierdzić należy, że „wieczne pióro” było niewielkie i łatwo dawało się ukryć nawet pod marynarką. Dodać trzeba, że w czasie pisania „wiecznym piórem” zbyteczne było maczanie go co chwila w farbie. Całe słowo pisało się jednym zamachem.

10.1. Podaj tytuł lektury obowiązkowej, z której pochodzi powyższy fragment.

Tytuł lektury:

10.2. Czy prawdziwe jest – Twoim zdaniem – twierdzenie, że bohater, o którym mowa w powyższym fragmencie utworu, podejmował się pracy nad wynalazkami, aby zaspokoić swoje ambicje?

Przedstaw swoje stanowisko i je uzasadnij. W argumentacji odwołaj się do znajomości całego utworu, z którego pochodzi zacytowany fragment.

Stanowisko:

Uzasadnienie:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Przeczytaj tekst i wykonaj zadania.

Stephen Hawking¹

CZY MOŻEMY KSZTAŁTOWAĆ NASZĄ PRZYSZŁOŚĆ?

Gdy pomyślę o geniuszu, od razu przychodzi mi do głowy Einstein². Skąd się wzięły jego genialne idee? Być może z połączenia takich cech jak wnikliwa intuicja, nieschematyczne myślenie i wybitny intelekt. Einstein potrafił zajrzeć pod powierzchnię rzeczywistości, aby dotrzeć do jej głębokiej struktury. Nie ulegał dyktatowi zdrowego rozsądku. Miał odwagę zgłębiać idee, które innym zdawały się niedorzeczne. I to wyzwoliło kreatywne moce jego umysłu, co zapewniło mu rangę największego geniusza nie tylko jego czasów, lecz także wszystkich czasów.

Sto lat później fizycy wiedzą znacznie więcej o wszechświecie aniżeli Einstein. Dysponujemy obecnie potężnymi narzędziami badawczymi, jak akceleratory cząstek³, superkomputery czy teleskopy kosmiczne. A jednak wyobraźnia nadal ma ogromne znaczenie. Dzięki niej możemy m.in. przemieszczać się bez ograniczeń w czasie i przestrzeni czy rozpatrywać najbardziej egzotyczne zjawiska przyrody.

Jako małego chłopca niezwykle interesowało mnie, jak rozmaite rzeczy działają. W owych czasach można było po prostu coś rozebrać i podpatrzeć mechanizm. Nie zawsze udawało się ponownie złożyć zabawki, które rozłożyłem na części, jednak niewątpliwie w ten sposób nauczyłem się więcej niż współcześnie chłopiec lub dziewczynka, którzy próbowali zrobić to samo ze smartfonem.

Moja obecna praca również polega na dociekaniu, jak coś działa, tyle że w znacznie większej skali. Już nie demontuję miniaturowych kolejek, lecz usiłuję dojść do tego, jak działa wszechświat. Jest to skomplikowane zajęcie, które fascynowało mnie i przyprawiało o dreszcz emocji przez całe moje dorosłe życie. Poszcęściło mi się, że żyłem w okresie wspaniałego rozkwitu obranej przeze mnie dyscypliny, kosmologii, która zajmuje się badaniem początków wszechświata.

Obecnie, dzięki pracom teoretycznym i sukcesom badań eksperymentalnych, kosmologia doprowadziła do tego, że wszechświat ma przed nami coraz mniej tajemnic. Jednak nadal są wielkie pytania, na które nie znamy odpowiedzi, i przed nami jest jeszcze wiele pracy.

Co więc czeka tych, którzy są młodzi w chwili obecnej? Mogę powiedzieć z pełnym przekonaniem, że ich przyszłość będzie uzależniona od nauki i techniki w większym stopniu niż wcześniejszych pokoleń. Będą oni musieli poznać naukę lepiej niż ktokolwiek przed nimi, gdyż będzie ona stanowić o ich codziennym życiu.

Tak naprawdę nie wiemy, na czym będzie polegać następne wielkie odkrycie naukowe ani kto tego dokona. Jeżeli ukażemy satysfakcję, jaką dają odkrycia, zastosujemy innowacyjne i przystępne sposoby upowszechniania wiedzy, to istotnie zwiększymy szansę na odnalezienie nowego Einsteina i zainspirowanie go do podjęcia pracy naukowej. Kimkolwiek on się okaże.

Pamiętajcie zatem, aby kierować wzrok ku gwiazdom, a nie – patrzeć na własne stopy. Próbujcie rozeznaczyć się w tym, co widzicie, i zadawajcie sobie pytanie, dlaczego wszechświat w ogóle istnieje. Bądźcie dociekliwi. Najważniejsze, aby się nie poddawać. Puśćcie wodze swojej wyobraźni. Kształt przyszłości zależy od was.

Na podstawie: Stephen Hawking, *Czy możemy kształtować naszą przyszłość?*, [w:] tenże, *Krótkie odpowiedzi na wielkie pytania*, przeł. Marek Krośniak, Poznań 2018.

¹ Stephen Hawking (1942–2018) – wybitny brytyjski fizyk i astronom.

² Albert Einstein (1879–1955) – wybitny fizyk i matematyk, laureat Nagrody Nobla.

³ Akcelerator cząstek – urządzenie służące do nadawania cząstkom elementarnym wielkich prędkości, stosowane m.in. w fizyce jądrowej.

[455 wyrazów]

Zadanie 11. (0–2)

Z podanych pytań wybierz te, na które odpowiedzi zawarto we wskazanych akapitach tekstu Stephena Hawkinga, i wpisz do tabeli oznaczenia literowe tych pytań. Każdemu akapitowi przyporządkuj jedno pytanie.

- A. Czym pasjonował się Hawking w dzieciństwie?
- B. Jakie cechy charakteryzowały Einsteina jako naukowca?
- C. Do czego naukowcom może być potrzebna wyobraźnia?
- D. Co może zachęcić uczonych do podjęcia pracy naukowej?
- E. Czy kosmologia wyjaśniła już wszystkie zagadki wszechświata?

Akapit	Pytanie
3.	
5.	
7.	

Zadanie 12. (0–1)

Które z poniższych stwierdzeń jest zgodne z treścią tekstu Stephena Hawkinga? Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

- A. Połączenie wyobraźni i nauki prowadzi do lepszego poznania świata.
- B. Obecny stan wiedzy zniechęca ludzi do podejmowania badań naukowych.
- C. W kolejnych latach wpływ nauki i techniki na nasze życie będzie stopniowo malał.
- D. Dzięki pracy kosmologów uda się wkrótce odkryć wszystkie tajemnice wszechświata.

Zadanie 13. (0–1)

Dokończ zdanie tak, aby było zgodne z treścią tekstu Stephena Hawkinga. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Z pierwszego akapitu tekstu wynika, że autor uważa Einsteina za geniusza wszech czasów ze względu między innymi na

- A. powszechnie uznane podejście do nauki.
- B. odwagę i kreatywność w sposobie rozumowania.
- C. opieranie się na zweryfikowanych wynikach badań.
- D. dystans wobec postaw badawczych opartych na intuicji.

PRZENIEŚ ROZWIĄZANIA ZADAŃ 12. I 13. NA KARTĘ ODPOWIEDZI!

Zadanie 14. (0–1)

Wyjaśnij, jaki związek zachodzi między treścią akapitów 3. i 4.

.....

.....

.....

Zadanie 15. (0–2)

Spośród lektur obowiązkowych wybierz tę, której bohater w swoim postępowaniu kierował się zasadą *Najważniejsze, aby się nie poddawać*. Podaj tytuł tej lektury i jej bohatera.

Uzasadnij swój wybór. W uzasadnieniu przywołaj sytuację z tej lektury, ilustrującą Twoją argumentację.

Uwaga! Lista lektur obowiązkowych znajduje się na stronach 3 i 4 tego arkusza egzaminacyjnego.

Tytuł lektury:

Bohater lektury:

Uzasadnienie:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 16. (0–1)

Oceń prawdziwość podanych stwierdzeń. Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

W wypowiedzeniu <i>Kształt przyszłości zależy od <u>was</u></i> podkreślony wyraz pełni funkcję podmiotu.	P	F
W wypowiedzeniu <i>Kształt <u>przyszłości</u> zależy od was</i> podkreślony wyraz pełni funkcję przydawki.	P	F

PRZENIEŚ ROZWIĄZANIE ZADANIA 16. NA KARTĘ ODPOWIEDZI!

Zadanie 18. (0–20)

Wybierz **jeden** z podanych tematów i napisz wypracowanie.

- Pamiętaj o zachowaniu formy wypowiedzi wskazanej w temacie: napisz **przemówienie** albo **opowiadanie**.
- W wypracowaniu odwołaj się do **wybranej lektury obowiązkowej**. Lista lektur obowiązkowych znajduje się na stronach 3 i 4 tego arkusza egzaminacyjnego.
- Innym utworem literackim w przemówieniu może być także lektura obowiązkowa.
- Twoja praca powinna liczyć co najmniej **200 wyrazów**.
- Zapisz wypracowanie w wyznaczonym miejscu. Nie pisz na marginesie.
- Pisz czytelnie.
- Pamiętaj, że zabronione jest pisanie wypowiedzi obraźliwych, wulgarnych lub propagujących postępowanie niezgodne z prawem albo wypowiedzi aprobujących nieetyczne postępowanie bohatera.

Temat 1.

Napisz przemówienie skierowane do swoich rówieśników, w którym przekonasz ich, że każdy może kształtować swoją przyszłość. W argumentacji odwołaj się do wybranej lektury obowiązkowej oraz do innego utworu literackiego.

Temat 2.

Napisz opowiadanie o spotkaniu z bohaterem wybranej lektury obowiązkowej. Podczas wspólnej przygody znaleźliście przedmiot o niezwykłych właściwościach, dzięki któremu Wasza przygoda zakończyła się pomyślnie. Wypracowanie powinno dowodzić, że dobrze znasz wybraną lekturę obowiązkową.

WYPRACOWANIE

na temat nr

Miejsce dla egzaminatora		Miejsce dla egzaminatora
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

JEŹYK POLSKI

Egzamin ósmoklasisty

JEŹYK POLSKI

Egzamin ósmoklasisty

JEŹYK POLSKI

Egzamin ósmoklasisty

